

Ambitiedocument landsdeel Zuidwest

In Zuidwest zijn wij (5 jeugdhulpregio's, 2 zorgaanbieders jeugdhulp plus, 2 GI's) ons ervan bewust dat de zorg voor de meest kwetsbare jeugd nog beter kan en beter kan aansluiten op wat de jeugdige daadwerkelijk nodig heeft. Om die reden slaan wij in landsdeel Zuidwest de handen ineen om meer maatwerk en verscheidenheid te bewerkstelligen en alleen geslotenheid in te zetten wanneer dat noodzakelijk is. Een belangrijke, complexe en spannende opgave dat van iedere betrokken partij een stapje extra vraagt.

Voor wie

De kwetsbare jeugdigen hebben allen ernstige, complexe problemen van zeer verschillende aard, waarbij niet zelden ook sprake is van een complexe, niet veilige thuissituatie. Vaak is sprake van intergenerationele problematiek. Zij hebben allen intensieve vormen van behandeling en begeleiding nodig. Jeugdhulp plus is de plek waar deze vorm geboden wordt. Naar schatting 50-70% van deze jeugdigen heeft wel de expertise van jeugdhulp plus nodig, maar niet de geslotenheid en kan dus geholpen worden zonder het volledige pakket aan middelen en maatregelen.

Ambities

De groep kwetsbare jeugdigen die de expertise van jeugdhulp plus in intensieve vormen van behandeling en begeleiding nodig hebben willen we op andere manieren gaan helpen, zoveel als mogelijk buiten de muren van gesloten instellingen. Onze ambitie is toewerken naar '0'. Tegelijkertijd weten we dat hiervoor een lange adem nodig is. Voor de periode tot en met 2024 is onze ambitie om een afbouw van het huidige aantal gesloten plekken van 235 in 2020 naar maximaal 100 eind 2024 te realiseren. Ook zetten we in op een hoge kwaliteit van de overblijvende bedden.

Tegelijkertijd bouwen we aan alternatieven voor de doelgroep die deze intensieve zorg nodig heeft. Het sluiten van een locatie van Horizon (Midgaard) met 36 bedden in 2021 geeft een versnelling aan deze impuls. De regio's kopen hiervoor geen gesloten plekken meer in, maar zetten dit budget in op alternatieven.

Uitgangspunt is dat voldoende plekken beschikbaar blijven voor deze kwetsbare doelgroep. Ook deze plekken ontwikkelen we door. Hiertoe stellen we gezamenlijk een normenkader op. Hierbij is ook een belangrijke rol weggelegd voor de verwijzers zoals de GI's. Omdat de effectiviteit van een intensief behandeltraject na 6 maanden afneemt (onderzoek Peer van de Helm), is onze ambitie dat jeugdigen maximaal 6 maanden gesloten zitten en dat er vervolgens passend aanbod beschikbaar is. Vanuit de ambitie om zo thuis nabij mogelijk zorg te leveren worden de 100 overblijvende bedden binnen de provincie Zuid-Holland aangeboden, waar een impuls wordt gegeven aan gepersonaliseerde trajecten gecombineerd met onderwijs.

Het investeren in sterke (gezins-)relaties rondom de jeugdige is de grootste beschermende factor voor toekomstige ontwikkelingsverstoring of -vertraging. Dat is de reden dat we een beweging in gang zetten waarbij hulp in de context van het gezin plaatsvindt op de woonplek waar de jeugdige vast verblijft. Wanneer geslotenheid tijdelijk nodig is, blijft ook de focus op herstel in het 'gewone' leven.

De beweging in Zuidwest is in 2019 in gang gezet via vier inhoudelijke ambities waarbij in de uitwerking verbinding wordt gelegd met de landelijke beweging StroomOp en het VNG-statement best passende zorg.

1. Wij verbeteren de zorg voor jeugdigen die tijdelijk dwang nodig hebben.

Wij werken aan een voortdurende verbetering van het open leef- en ontwikkelklimaat gericht op het 'gewone' gezinsleven. Wij zorgen voor passende zorg voor jeugdige en gezin door middel van zorgvuldige toeleiding, waarmee het aantal crisisplaatsingen daalt. Daarnaast bevorderen wij een tijdige uitstroom en werken wij samen in de keten rondom de jeugdige.

2. Breed palet aan jeugdhulp plus

Wij ontwikkelen en investeren in nieuwe vormen en methodieken jeugdhulp plus waarbij de stabiele woonplek voor jeugdigen leidend is. Dit palet richt zich op gezinsopnames, onderwijs-jeugdhulp, kleinschalige voorzieningen, ambulante jeugdhulp plus. Daarnaast blijft de huidige jeugdhulp plus beschikbaar. Voor 2024 is het streven dat de alternatieven voor 135 plaatsen beschikbaar zijn en dat 100 (gesloten) plaatsen jeugdhulp beschikbaar zijn.

3. Het ontwikkelperspectief van de jeugdige is leidend.

Jeugdhulp+ is altijd een tijdelijke interventie in het leven van een jeugdige. Om die reden maken wij het ontwikkel (- en onderwijs) perspectief leidend. Dit vraagt om een integraal denken van jeugdhulp, onderwijs en welzijn (vrijtijdsbesteding) en een goede beschikbare onderwijsplek inclusief bijpassende bekostiging.

4. Veiligheid nauw aangesloten.

'It takes a village to raise a child' is de belangrijkste opgave op het terrein van veiligheid. Om de alternatieven en het open leefklimaat mogelijk te maken wordt gewerkt aan een basisdocument waar het proces, rollen, taken en verantwoordelijkheden staan beschreven. Ook wordt aansluiting gezocht bij Veiligheidshuizen. Naast de maatschappelijke veiligheid wordt gewerkt aan veiligheid voor de jeugdige en zijn gezin en de veiligheid van medewerkers.

Aanpak

De gemeenten realiseren zich dat de ombuiging van reguliere Jeugdhulp Plus plaatsen naar ambulante en kleinschalige vormen van Jeugdhulp Plus het nodige vraagt van de ketenpartners. Zowel op organisatorisch, administratief, personeel en financieel gebied. De gemeenten zullen bijdragen in de transformatie door zowel levering van capaciteit in de werkgroepen en ook bijdragen in de kosten voor de transformatie naar alternatieven.

Via een programmatische aanpak op bovenregionaal- en op regionaal/lokaal niveau werken wij gezamenlijk aan bovenstaande ambities. De opgaven zijn beschreven in de werkagenda doorontwikkeling jeugdhulp plus.

Convenanten

Aanvullend op de inhoudelijke ambitie leggen wij de volgende punten vast in aparte convenanten voor Horizon en Schakenbosch, die zo snel mogelijk en uiterlijk 1 april 2021 getekend worden. Deze convenanten omvatten ten minste de volgende onderwerpen:

- Beschikbaarheid en dienstverlening: overzicht met alternatieve producten met tijdsplan
- Wijze van uitkering transformatiebudget en verantwoording
- Momenten waarop er inzicht is voor de gemeenten in de realisatie van de transformatiedoelstellingen en de kostprijs van de nieuwe producten. Deze informatie hebben de gemeenten nodig om tot inkoop voor 2023 en verder van deze producten te kunnen komen.
- Monitoring
- Verschuiving naar alternatieven en inzicht in optimalisatie in tarieven
- Capaciteit Jeugdhulp Plus bedden in 2021, 2022 en 2023
- Maximale behandelduur in gesloten setting
- Looptijd van het convenant en optie tot verlenging
- Wijze van samenwerking Jeugdhulp Plus aanbieders en (ambulante) jeugdhulpaanbieders in de regio.
- Doelstellingen en resultaten, (prestatie-) afspraken hieromtrent

De convenanten zijn een uitwerking van dit ambitiedocument, alsmede ook de genoemde werkagenda. Ook de GI's worden hierbij betrokken.

Huisvestingsplan

Voor de aanpak van de vastgoedtransitie Jeugdhulp Plus heeft het Rijk eenmalig geld beschikbaar gesteld. De middelen zijn bedoeld voor het stimuleren en financieren van de vastgoedtransitie door afstoten, verbouwen en oprichten van nieuwe locaties (alternatieve vormen).

Voorwaarde is een gezamenlijk transformatieplan voor het vastgoed Jeugdhulp Plus van gemeenten en aanbieders bestaande uit 2 delen:

1. Bovenregionaal strategisch Huisvestingsplan voor 1 april 2021 door jeugdhulpregio's en aanbieder(s)
2. Strategisch huisvestingsplan per aanbieder

Het op te stellen bovenregionaal strategisch Huisvestingsplan is de uitwerking/fasering van de Houtskoolschets. Hiervoor wordt een werkgroep gevormd bestaande uit gemeenten en aanbieders.